

Psykiatrilovsundersøgelsen

I psykiatrilovsundersøgelsen findes grundlæggende opbakning til behovet for at samarbejde mellem sektorerne. Opbakningen betyder primært et ønske om at udvikle og forbedre de eksisterende samarbejds- og koordinations tiltag. Udskrivningsaftaler og koordinationsplaner opfattes af bidragsyderne til rapporten som en af flere muligheder, som i visse (sjældne) tilfælde kan bringes i anvendelse.

Det konkluderes videre, at der udarbejdes en lang række andre aftaler ved udskrivning med henblik på at sikre et sammenhængende patientforløb, og at disse aftaler på mange måder er sammenlignelige med udskrivningsaftaler og koordinationsplaner, men at de adskiller sig på følgende områder: For det første angives der ikke i aftalerne nødvendigvis et tidspunkt for opfølgende første møde. For det andet aftales det ikke nødvendigvis, om og hvem der i givet fald skal fungere som støtte- og kontaktperson, samt hvem der er ansvarlig for revurdering, opfølgning og tilbagemelding, og for det tredje er der forskel i forhold til skriftlighed og dokumentation.

Udskrivningsaftaler og koordinationsplaner vurderes i psykiatrilovsundersøgelsen grundlæggende ikke at have bedre effekt end andre samarbejdsredskaber, når det drejer sig om at fastholde de allersvageste patienter i behandling.

Knyttet til disse konklusioner anbefaler rapporten, at der i psykiatriloven gives mulighed for at afprøve anvendelse af ambulante tvang, og herunder at erfaringer indhøstes i forbindelse hermed anvendes som led i en eventuel udformning af en permanent mulighed herfor. (Begrebet »ambulant tvang« er ikke defineret præcist i psykiatrilovsundersøgelsen, men det forudsættes i rapporten, jf. side 162, at tvangen alene kan anvendes inden for den psykiatriske afdelings fysiske rammer. Det betyder, at patienten enten af egen drift opsøger afdelingen for at modtage den nødvendige behandling, at patienten motiveres hertil af støtte-/kontaktperson eller at gennemførelsen sker på samme måde som ved tvangsindlæggelser. Tvangsindlæggelsen vil i dette tilfælde være kortvarig (en dag)). Den ambulante tvang forudsættes kun anvendt i de tilfælde, hvor patientens helbred efter udskrivning fra psykiatriske afdeling afhænger af fortsat medicinering, og kun hvor alle andre muligheder for at fortsætte en nødvendig medicinsk behandling uden indlæggelse på psykiatriske afdeling er udtømt. Det forudsættes endvidere, at tvangen alene kan finde anvendelse inden for den psykiatriske afdelings fysiske rammer. Det anbefales,

at det, på lige fod med hvad der gælder for andre tvangsindgreb, bør være muligt at klage over anvendelse af ambulant tvang.

Regeringens holdning, herunder lovforslaget

Regeringen er enig i, at der er behov for særlige bestemmelser, som giver mulighed for at fastholde de allersvageste patienter i behandling. Det er efter regeringens opfattelse overordentligt vigtigt, at netop disse patienter følger behandlingstilbuddet i udskrivningsaftaler og koordinationsplaner. Der skal fortsat udarbejdes en udskrivningsaftale eller koordinationsplan for denne patientgruppe. Men, hvis det, på trods af, at sådanne aftaler eller planer har været udarbejdet, ikke er muligt at fastholde disse patienter i den nødvendige behandling, skal det efter regeringens opfattelse være muligt under anvendelse af tvang at fastholde patienterne i den nødvendige behandling. Anvendelse af tvungen opfølgning bør ske efter strenge betingelser og tilknyttes retssikkerhedsmæssige garantier. Der henvises i den forbindelse til punkt 6.4. om tvungen opfølgning efter udskrivning, samt til lovforslagets § 1, nr. 11.

2.6. Tilbageførsel

Gældende ret

Reglen om tilbageførsel findes i psykiatrilovens § 10 a. Bestemmelsen vedrører den situation, hvor en tvangsindlagt eller tvangstilbageholdt person har forladt en psykiatriske afdeling og ikke er vendt frivilligt tilbage. I disse situationer kan overlægen beslutte, at den pågældende skal føres tilbage til afdelingen med politiets hjælp. Sådant tilbageførsel kan kun ske indtil en uge efter, at udeblivelsen er konstateret. Er den pågældende udeblevet efter udgang, er det endvidere en betingelse for tilbageførsel, at der ikke er givet tilladelse til udgang med mere end tre overnatninger.

Psykiatrilovsundersøgelsen

Rapporten konkluderer, at bestemmelsen om tilbageførsel har haft den forventede virkning i forhold til forbedring af patienternes mulighed for udgang, og at der på denne baggrund ikke er behov for ændring af reglerne om tilbageførsel.

Regeringens holdning, herunder lovforslaget

Regeringen er enig i, at der ikke er behov for en ændring af § 10 a.